

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Nuorisovaliokunnan lausunto koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018-2022

98/05.15.00/2018

NUORV 18.04.2018 § 12

Sivistystoimenjohtajan sij.:

Nuorisovaliokunta antaa seuraavan lausunnon sosiaali- ja terveysvaliokunnalle koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018 - 2022:

Nuorisotyön näkökulmasta ehkäisevä päihdetyö on erittäin tärkeää osa jokapäiväistä toimintaa. Nuorten opastaminen, tukeminen ja terveiden elämäntapojen edistäminen kuuluu niin ikään nuoriso-ohjaajien toimenkuvaan ja yhteistyö on monimuotoinen ja monialainen yli hallinto-, sektori-, kunta- ja valtakuntarajojen.

Myös vapaa-ajan avustuksia myönnettäessä ehkäisevä päihdetyö huomioidaan ja Kauniaisissa nuorten toimintaan liittyviä yhteisöjä kannustetaan huolehtimaan ehkäisevästä päihdetyöstä - opastusta ja tukea annetaan tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Jatkuva moniulotteinen dialogi Kauniaisissa toimivien tahojen keskuudessa on onnistumisen ehto. Lannistumaton valistustyö, opettaminen ja keskustelu varhaisesta iästä aikuisuuteen asti, on lasten ja nuorten hyvinvoinnin kannalta elintärkeää vanhemmuuden tukemista unohtamatta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan lausunto koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelma vuosille 2018-2022

98/05.15.00/2018

SOVV 23.05.2018 § 40

Sivistystoimenjohtaja:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta antaa seuraavan lausunnon koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018 - 2022:

Opetustoimessa ja varhaiskasvatuksessa tehdään ehkäisevää päihdetyötä osana jokapäiväistä toimintaa ja sen tärkeys on hyvin tunnistettu. Ehkäisevä päihdetyö ja terveysosaaminen on kirjattu koulujen opetussuunnitelmiin ja sen toteuttamisesta kirjoitetaan toimintasuunnitelmiin. Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluilla on tässä työssä erittäin tärkeä rooli, kuten yhteistyöllä kotien kanssa ja koko oppimisympäristön muokkaamisella turvallisemmaksi ja paremmin nuorten kasvua tukevaksi. Ehkäisevää päihdetyötä tehdään systemaattisesti, monialaisesti ja monimuotoisesti.

Jatkuva moniulotteinen dialogi Kauniaisissa toimivien tahojen kesken on ehkäisevän päihdetyön onnistumisen ehto. Lannistumaton, jatkuva ja toistuva valistustyö, opettaminen ja keskustelu varhaisesta iästä aikuisuuteen asti, on lasten ja nuorten hyvinvoinnin kannalta elintärkeää vanhemmuuden tukemista unohtamatta.

.....

Puheenjohtaja Mollgren ehdotti jäsen Nysténin, Laitisen ja Kuosmasen kannattamana lausuntoon seuraavaa lisäystä:

”Valiokunta tunnistaa yläkouluikäisten oppilaiden päihteidenkäytön kasvun ja ryhtyy osaltaan toimiin kasvun kääntämiseksi laskuun. Tässä tehtävässä mm. päihteettömän oppimisympäristön varmistaminen ja oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittäminen, myös yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, ovat tärkeitä”.

Jäsen Holopainen ehdotti koko valiokunnan kannattamana lausuntoon lisäystä:

”Valiokunta toivoo, että nuorisovaltuustolta pyydetään lausuntoa toimivan huumevalistuksen sisällöstä ja toteutusehdotuksista Kauniaisten kouluilla.”

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti seuraavilla lisäyksillä:

”Valiokunta tunnistaa yläkouluikäisten oppilaiden päihteidenkäytön kasvun, ja ryhtyy osaltaan toimiin kasvun kääntämiseksi laskuun. Tässä tehtävässä mm. päihteettömän oppimisympäristön varmistaminen ja oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittäminen, myös yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, ovat tärkeitä.”

”Valiokunta toivoo, että nuorisovaltuustolta pyydetään lausuntoa toimivan huumevalistuksen sisällöstä ja toteutusehdotuksista Kauniaisten kouluilla.”

Program för förebyggande rusmedelsarbete

98/05.15.00/2018

SUUS 22.05.2018 § 42

Svenska utskottets för undervisning och småbarnspedagogik utlåtande:

Inom undervisningen och småbarnspedagogiken utförs förebyggande rusmedelsarbete som en del av den dagliga verksamheten, och vikten av arbetet har identifierats väl. Det förebyggande rusmedelsarbetet och behovet av kompetens i hälsofrågor har skrivits in i skolornas läroplaner, och genomförandet skrivs in i verksamhetsplanerna. Elev- och studerandevårdens tjänster har en mycket viktig roll i detta arbete, såsom även samarbetet med hemmen och de övergripande satsningarna för en tryggare lärmiljö som bättre stöder de ungas växande. Det förebyggande rusmedelsarbetet är systematiskt och multiprofessionellt, och bedrivs i många former.

En fortlöpande flerdimensionell dialog mellan aktörer som verkar i Grankulla utgör ett villkor för ett lyckat förebyggande rusmedelsarbete. Ständigt pågående oförtrutet upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet inte att förglömma.

Bilaga: Program för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022 (på finska, programmet publiceras senare på svenska)

Bildningsdirektören:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik ger följande utlåtande om Grankulla stads program för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022:

Inom undervisningen och småbarnspedagogiken utförs förebyggande rusmedelsarbete som en del av den dagliga verksamheten, och vikten av arbetet har identifierats väl. Det förebyggande rusmedelsarbetet och behovet av kompetens i hälsofrågor har skrivits in i skolornas läroplaner, och genomförandet skrivs in i verksamhetsplanerna. Elev- och studerandevårdens tjänster har en mycket viktig roll i detta arbete, såsom även samarbetet med hemmen och de övergripande satsningarna för en tryggare lärmiljö som bättre stöder de ungas växande. Det förebyggande rusmedelsarbetet är systematiskt och multiprofessionellt, och bedrivs i många former.

En fortlöpande flerdimensionell dialog mellan aktörer som verkar i Grankulla utgör ett villkor för ett lyckat förebyggande rusmedelsarbete. Ständigt pågående oförtrutet upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet inte att förglömma.

.....

Medlem von Essen föreslog, understödd av vice ordförande Hammarberg, att beslutsförslaget godkänns såtillvida att meningen "Ständigt pågående oförtrutet upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet inte att förglömma" ändras i

OTE PÖYTÄKIRJASTA

beslutet till "Ständigt pågående oförtrutet upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet och personalen inte att förglömma."

Beslut:

Enligt det ändrade beslutsförslaget.

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Liikuntavaliokunnan lausunto koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018-2022

98/05.15.00/2018

LIIKV 05.06.2018 § 28

Sivistystoimenjohtaja:

Liikuntavaliokunta antaa seuraavan lausunnon sosiaali- ja terveystoimialueille koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018 - 2022:

Liikuntapalveluiden lakisääteinen tehtävä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle. Tätä tehdään järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen kuntalaisten keskuudessa liittyvät näin ollen myös liikuntapalveluiden toimintaan.

Liikuntapalvelut kannustaa kuntalaisia terveellisiin elämäntapoihin yleisesti ja toimii yhteistyössä paikallisten seurojen ja palvelutarjoajien sekä kaupungin eri hallintokuntien kanssa siten, että ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa toteutetaan yhdessä. Todettakoon myös, että vapaa-ajan avustuksia myönnettäessä ehkäisevä päihdetyö huomioidaan ja Kauniaisissa nuorten toimintaan liittyviä yhteisöjä kannustetaan huolehtimaan ehkäisevästä päihdetyöstä - opastusta ja tukea annetaan tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Jatkuva moniulotteinen dialogi Kauniaisissa toimivien tahojen keskuudessa on onnistumisen ehto. Lannistumaton valistustyö, opettaminen ja keskustelu varhaisesta iästä aikuisuuteen asti, on lasten ja nuorten hyvinvoinnin kannalta elintärkeää vanhemmuuden tukemista unohtamatta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kulttuurivaliokunnan lausunto koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018-2022

98/05.15.00/2018

KULTV 13.06.2018 § 28

Sivistystoimenjohtaja:

Kulttuurivaliokunta antaa seuraavan lausunnon sosiaali- ja terveysvaliokunnalle koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018 - 2022:

Kulttuuripalvelut kannustaa kuntalaisia terveellisiin elämäntapoihin yleisesti ja toimii yhteistyössä paikallisten seurojen ja palvelutarjoajien sekä kaupungin eri hallintokuntien kanssa siten, että ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa toteutetaan yhdessä. Todettakoon myös, että vapaa-ajan avustuksia myönnettäessä ehkäisevä päihdetyö huomioidaan ja Kauniaisissa nuorten toimintaan liittyviä yhteisöjä kannustetaan huolehtimaan ehkäisevästä päihdetyöstä - opastusta ja tukea annetaan tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Jatkuva moniulotteinen dialogi Kauniaisissa toimivien tahojen keskuudessa on onnistumisen ehto. Lannistumaton valistustyö, opettaminen ja keskustelu varhaisesta iästä aikuisuuteen asti, on lasten ja nuorten hyvinvoinnin kannalta elintärkeää vanhemmuuden tukemista unohtamatta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KAUNIAISTEN KAUPUNKI
Sosiaali- ja terveysvaliokunta

KAUNIAISTEN VANHUSNEUVOSTO

LAUSUNTO: Ehkäisevän päihdetyön ohjelma

Vanhusneuvosto toteaa ohjelmasta seuraavaa:

Ohjelma on hyvä ja monipuolinen ja lakisääteiset asiat tulevat huomioituksi.

Vanhusneuvosto haluaa korostaa ikäihmisiin liittyviä erityispiirteitä.

- Esim. alkoholinkäyttö vaikuttavaa ikäihmisiin eri tavalla kuin nuoremmilla. Ikääntymiseen liittyvät fyysiset muutokset, sairaudet ja lääkkeiden käyttö saattavat lisätä alkoholin aiheuttamia haittoja.
- Rahapeliriippuvuudesta aiheutuviin haittoihin ja niiden ehkäisyyn on kiinnitettävä huomiota.
- Tapaturmariski on ikäihmisille suurempi (mm.tasapaino-ongelmat, muistisairaudet, käyttäytymisoireet). Tästä voisi mainita ohjelmassa ja millä keinoilla riskiä voisi vähentää.
- Suurten ikäluokkien ikääntyessä on huomioitava, että alkoholikäytön riskirajat pienentyvät huomattavasti ikääntyessä.
- Kauniaisissa noin joka viides asukas on yli 65 vuotias, joten ennaltaehkäisevä tieto alkoholin haitoista on erityisen tärkeää.
- Alkoholin liikkäyttö saattaa aiheuttaa ikäihmisille myös sosiaalisia ongelmia - erakoitumista, yksinäisyyttä, vaikeuksia arjessa selviytymisessä ja huolta omaisille.
- Kaikki toimenpiteet, joilla yritetään vähentää päihteiden käyttöä ovat hyväksi mielenterveydelle (uni, väsymys, masentuneisuus).

Ohjelmassa mainitut seuranta- ja tavoitetoimenpiteet ovat hyviä. Puheeksi otton kynnyksestä tulee madaltaa, esim. palveluohjauksessa, seniorineuvolassa ja terveydenhuollossa. Tietoa päihde- ja rahapelihaitoista voisi olla helposti kaikkien saatavilla, samoin esitteitä ja itsearviointilomakkeita.

Raili Pirrtimäki
Puheenjohtaja

Ingrid Ojaluoma
Varapuheenjohtaja

Tiedoksi Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan kokoukseen 20.6.2018, Asianro 4

Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelma 2018-2022

Kauniaisten vammaisneuvostolle ei tullut lausuntopyyntöä, mutta on tutustunut ko. ohjelmaan ja haluaa kiinnittää huomiota seuraavaan:

Ehkäisevä päihdetyö

Päihdepalveluiden tuottamisen lähtökohtana on se, että päihdepalvelut ovat kaikkien saatavissa ja käytettävissä. Palvelujen tulee sopiva myös niille henkilöille, joiden toimintakyvyssä on rajoitteita. Ehkäisevän päihdetyön onnistumisen kannalta on tärkeää, että tieto on saatavilla ja se että se on ajan tasalla. Päihdetyöhön kuuluu myös henkilöstön kouluttaminen, selkeät toimintatavat sekä erityisriskien tunnistaminen liittyen päihdeongelmiin ja vammaisuuteen. Haasteena on löytää ja kehittää tietoa sekä materiaalia, joka soveltuu kaikille vammaisille. Materiaalin tulee olla sisällöllisesti ja visuaalisesti helppolukuista. Kuulovammainen, kehitysvammainen ja oppimisvaikeuksista kärsivä henkilö todennäköisesti lukee yksinkertaistettua kieltä. Kehitysvammaiset asiakkaat tarvitsevat huomattavasti toiminnallisempaa ja konkreettisempaa päihdetyötä. Kehitysvammaisen henkilön kanssa kommunikoidessa päihteistä on muistettava, että selkeillä ja lyhyillä lauseilla kommunikointi lisää ymmärrettävyyttä. Ei ammattisanastoa. Näkövammaisten tarpeita huomioidessa tulisi materiaali olla heille sopiva. Kohderyhmänä tulee huomioida myös mielenterveysasiakkaat. On hyvä suunnitella ehkäisevän päihdetyön materiaali siten, että se vastaa oikeaa elämää. Vammaisten alkoholiongelmiin liittyy monia erityispiirteitä, joiden takia ongelmiin on syytä puuttua.

Riskiryhmään kuuluvat mm. vammaiset:

- jotka tulevat kodeista joissa on päihteiden väärinkäyttöä ja tämä voi altistaa vammaisen henkilön päihteiden väärinkäyttöön.
- jotka käyttävät reseptilääkkeitä ja alkoholia eivätkä ymmärrä niiden yhteisvaikutusta.
- kehitysvammaiset naiset saattavat joutua seksuaalisesti hyväksikäytetyiksi
- kehitysvammaiset laitetaan rikollispiireissä tekemään kaikkein riskialteimmat keikat.
- ne vammaiset, jotka asuvat asumispalveluissa
- jotka muuttavat pois tuetusta asumismuodosta itsenäisempään asumiseen ja syrjäytymisen vaara, yksinäisyys.
- nuoret opiskelevat vammaiset jotka käyttävät päihteitä

Tärkeänä pidetään:

Asiakkaan ohjaus tarvittaessa oikeaan hoitoon, ei siirtämistä "luukulta luukulle".

Päihdejärjestöt tukena.

Asiakkaalle tulee tiedottaa, että mikäli hän ei ole saanut tarvitsemaansa päihdehuollon palveluja omassa kunnassaan, hän voi välittömästi hoitoon liittyvissä asioissa kääntyä päihdeasiamiehen puoleen. Päihdeasiamies toimii päihdeasiakkaan edunvalvojana toimialueena koko maa.

Kauniainen 19.6.2018

Kauniaisten vammaisneuvosto

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Marketta Forsell
Puheenjohtaja

Monica Tallberg
Varapuheenjohtaja